

Ta fag som privatist

Som privatist kan du melde deg opp til eksamen i alle fag på videregående skole.

Fylkeskommunen har ansvar for gjennomføring av privatisteksamen.

Sist endret: 05.01.2018

 Last ned som PDF

 Skriv ut

1. Før eksamen

2. Ta eksamen

3. Etter eksamen

Før eksamen

 Frist for oppmelding til eksamen

Fristen for å melde seg til våreksamen er **1. februar**, fristen for høsteksamen er **15. september**.

Sjekk ut PrivatistWeb. Det er den viktigste nettsiden for deg som privatist.

Eksamensgebyrer

Priser for eksamen 2018

Gebyret er 1084 kroner per eksamen for

- fag der du ikke har standpunkt og/eller eksamenskarakter
- fag du ikke har bestått (karakter 1) som elev eller privatist

Gebyret er 2170 kroner per eksamen for

- fag du allerede har bestått som elev eller privatist

Priser for fag- og svenneprøve

Gebyret er 925 kroner per fag- og svenneprøve for

- prøver du tar for første gang

Gebyret er 1853 kroner per fag- og svenneprøve for

- prøver du har avlagt og ikke bestått.

På Privatistweb finner du informasjon om betaling for eksamen og fag- og svenneprøver.

Med «fag» mener vi fag med samme fagkode i Kunnskapsløftet og fag fra R94 som er likestilte med fag i Kunnskapsløftet, se overgangsordningene.

Finn ut hvilke fag du trenger

For å finne ut hvordan nye fag og karakterer vil påvirke vitnemålet, anbefaler vi at du tar kontakt med skolen du har gått på tidligere. Du kan også kontakte privatistkontoret eller fylkeskommune.

- Forbedringer av karakter og nye fag hos Samordna opptak
- Opptak til høyere utdanning hos Samordna opptak
- Karakterkalkulator hos utdanning.no
- Informasjonstjeneste for søkere til videregående opplæring (vilbli.no)

Fremmedspråk

Her finner du [oversikt over hvilke fremmedspråk du kan ta som privatist](#).

Privatistordning i yrkesfag

Privatister som tar yrkesfag på Vg1 og Vg2 trenger ikke ta eksamen i fag de tidligere har bestått. [Se oversikt over eksamener i de ulike programfagene](#).

Hvis du ikke har vitnemål/ kompetansebevis fra før

Fylkeskommunen har ansvar for gjennomføring av privatisteksamen. De kan svare på spørsmål hvis du ikke har en skole du kan spørre. De kan også gi informasjon om andre muligheter enn privatisteksamen for deg som ikke har vitnemål.

[Kontakt din fylkeskommune](#)

[Andre muligheter for deg som ikke har studiekompetanse](#)

Finn fagkodene

For å finne ut når eksamen er, må du vite fagkoden for faget du skal ta eksamen i. Du trenger også fagkoden når du skal melde deg opp til eksamen.

Vi har samlet en oversikt over vanlige fag med fagkoder for [studiekompetanse](#).

Finn eksamensdato

Hvis du ønsker å ta flere eksamener er det lurt å sjekke at de ikke faller på samme dag. Det kan i så fall være nødvendig å fordele eksamenene på flere semester.

[Oversikt over eksamensdatoer](#)

Meld deg opp til eksamen

Gå inn på [PrivatistWeb](#) for å melde seg opp til eksamen.

I Nordland skal privatistene ta direkte kontakt med skolen hvor de skal ta eksamen.

Forbered deg til eksamen

Finn læreplan med kompetansemål

Tidligere gitte eksamensoppgaver og eksamensveiledninger

Eksamensbesvarelser med begrunnelser for karakterer

Forberedelsesdel

Ta eksamen

Forberedelsesdag og forberedelsesmateriell

Du som er elev har møteplikt på forberedelsesdagen. Forberedelsesdelen blir gjort tilgjengelig kl. 09.00.

Du har rett på veiledning fra en lærer.

Forberedelsesdeler grunnskole

Alle fag i grunnskolen har forberedelsesdag, unntatt matematikk. Skolen din gir deg tilgang til forberedelsesmateriellet når du møter opp på forberedelsesdagen.

Forberedelsesdeler videregående

Ikke alle fag på videregående har forberedelsesdel. Skolen informerer om hvilke fag som har forberedelsesdel og gir deg denne når du møter opp på forberedelsesdagen.

Du som er privatist finner forberedelsesdelene i tabellen under - på forberedelsesdagen kl. 09.00.

Dag	Dato	Fagkode	Fag
Onsdag	14. nov.	"REA3015JAV "	Informasjonsteknologi 2 JavaScript

Onsdag	14. nov.	"REA3015AS "	Informasjonsteknologi 2 ActionScript
Onsdag	14. nov.	"REA3015CS "	Informasjonsteknologi 2 C Sharp
Onsdag	14. nov.	"REA3015DIV "	Informasjonsteknologi 2 diverse språk
Onsdag	14. nov.	"ENG1002 "	Engelsk, Vg1 studieforbereende utdanningsprogram
Onsdag	14. nov.	"SAM3009 "	Medie- og informasjonskunnskap 2
Onsdag	14. nov.	"SAM3002 "	Historie og filosofi 2
Onsdag	14. nov.	"ENG1005 "	Engelsk for hørselshemmede, skriftlig, Vg2 yrkesfaglig utdanningsprogram
Onsdag	14. nov.	"ENG1003 "	Engelsk, Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram
Onsdag	14. nov.	"SAM3006 "	Markedsføring og ledelse 2
Torsdag	15. nov.	"SAM3033 "	Økonomistyring
Torsdag	15. nov.	"SAM3035 "	Økonomi og ledelse
Fredag	16. nov.	"SAS1023 "	Samisk som andrespråk, samisk 2, lulesamisk, Vg3 studieforbereende utdanningsprogram, skriftlig
Fredag	16. nov.	"SAS4005 "	Samisk som andrespråk, samisk 4, nordsamisk, Vg3 studieforbereende utdanningsprogram, skriftlig
Mandag	19. nov.	"NOR1039 "	Norsk for hørselshemmede, Vg3 studieforbereende utdanningsprogram
Mandag	19. nov.	"NOR1405 "	Norsk for elever i vgo med kort botid i Norge, Vg3 studieforbereende utdanningsprogram, skriftlig
Mandag	19. nov.	"NOR1049 "	Norsk som andrespråk, Vg3 studieforbereende utdanningsprogram og påbygging til generell studiekompetanse, skriftlig
Mandag	19.	"NOR1410 "	Norsk for elever i vgo med kort botid i Norge, Vg3 påbygging til

	nov.		generell studiekompetanse, skriftlig
Tirsdag	20. nov.	"MUS3001 "	Musikk fordypning 1
Tirsdag	20. nov.	"BRT2004 "	Tverrfaglig eksamen brønnteknikk
Tirsdag	20. nov.	"DRA2005 "	Teater i perspektiv 1
Tirsdag	20. nov.	"DAN2006 "	Dans i perspektiv 1
Tirsdag	20. nov.	"MUS2005 "	Musikk i perspektiv 1
Onsdag	21. nov.	"SAM3038 "	Psykologi 2
Onsdag	21. nov.	"SAM3020 "	Politikk og menneskerettigheter
Onsdag	21. nov.	"SPR3020 "	Reiseliv og språk 2
Torsdag	22. nov.	"MUS3003 "	Musikk fordypning 2
Torsdag	22. nov.	"DAN2008 "	Dans i perspektiv 2
Torsdag	22. nov.	"DRA2009 "	Drama og samfunn
Torsdag	22. nov.	"NOR1036 "	Norsk for hørselshemmede, Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram
Torsdag	22. nov.	"DRA2007 "	Teater i perspektiv 2
Torsdag	22. nov.	"MUS2007 "	Musikk i perspektiv 2
Tirsdag	27. nov.	"AMM3002 "	Tverrfaglig eksamen, anleggsmaskinmekanikerfaget
Tirsdag	27. nov.	"AUT4002 "	Tverrfaglig eksamen, automatiseringsfaget

Tirsdag	27. nov.	"EOP3002 "	Energioperatørfaget, skriftlig
Tirsdag	27. nov.	"ELE3002 "	Elektrikerfaget, skriftlig
Tirsdag	27. nov.	"BMF3002 "	Børsemakerfaget
Tirsdag	27. nov.	"SIG3002 "	Signalmonterfaget, skriftlig
Tirsdag	27. nov.	"TEL3002 "	Telekommunikasjonsmonterfaget, skriftlig
Tirsdag	27. nov.	"HEI3002 "	Heismontørfaget, skriftlig
Tirsdag	27. nov.	"EMO3002 "	Energimontørfaget, skriftlig
Tirsdag	27. nov.	"MEL3005 "	Maritim elektriker, skriftlig
Onsdag	28. nov.	"SAM3029 "	Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2
Onsdag	28. nov.	"SPR3017 "	Kommunikasjon og kultur 3
Onsdag	28. nov.	"SAM3023 "	Rettslære 2
Onsdag	28. nov.	"REA3009 "	Geofag 2
Onsdag	28. nov.	"SAM3016 "	Sosialkunnskap
Onsdag	28. nov.	"SPR3015 "	Kommunikasjon og kultur 2
Onsdag	28. nov.	"REA3019 "	Teknologi og forskningslære 2
Torsdag	29. nov.	"HEI3003 "	Heismontørfaget - praksiskandidat
Torsdag	29.	"AUT4003 "	Automatiseringsfaget - praksiskandidat

	nov.		
Torsdag	29. nov.	"AUT4030 "	Automatiseringsfaget
Torsdag	29. nov.	"EMO3030 "	Energimontørfaget
Torsdag	29. nov.	"EMO3003 "	Energimontørfaget - praksiskandidat
Torsdag	29. nov.	"ELE3030 "	Elektrikerfaget
Torsdag	29. nov.	"ELE3003 "	Elektrikerfaget - praksiskandidat
Torsdag	29. nov.	"HEI3030 "	Heismontørfaget

Oppmøtested

Du skal få informasjon om oppmøtested og tidspunkt i PrivatistWeb eller fra eksamensskolen i god tid før eksamen. Det kan være lurt å sjekke hvor eksamenslokalet ligger slik at du finner fram på selve dagen.

Eksamenstid

Du får **fem klokke**timer til å svare på oppgaven.

Eksamen starter klokka 09:00 og avsluttes klokka 14:00 norsk tid.

Hvis du møter etter klokka ti, får du ikke gjennomføre eksamen. Kommer du for sent, men før klokka ti, får du ikke lagt til den tapte tiden.

Hjelpemidler

Skolen din har et ansvar for at du skal kjenne til og være trygg på hvilke hjelpemidler du kan bruke på eksamen. Husk å vise til hvilke kilder du bruker.

Forberedelsesdagen

På forberedelsesdagen er alle hjelpemidler tillatt, inkludert bruk av Internett.

Nettbaserte hjelpemidler til eksamen

- [Nasjonale føringer for nettbaserte hjelpemidler - grunnskolen](#)
- [Nasjonale føringer for nettbaserte hjelpemidler - videregående](#)

Fylkeskommunene har hatt et landsdekkende samarbeid om å lage et felles tilbud av nettbaserte hjelpemidler til skriftlig eksamen i videregående opplæring.

- [Se liste over nettressurser for videregående \(hos Vigo IKS\)](#)

Det er tre modeller for hjelpemidler til eksamen

Modell 1 - Eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt, unntatt åpnet internett, samskriving, chat og andre muligheter for å kunne utveksle informasjon med andre.

Oversettelsesprogrammer er ikke tillatt i norsk, samisk, finsk som andrespråk, engelsk og fremmedspråk.

Eksamen i grunnskolen

Norsk, samisk, finsk og engelsk følger modell 1.

Eksamen i videregående

Alle fag som ikke er nevnt under modell 2, følger modell 1. Det vil si de fleste fagene.

Modell 2 – Todelt eksamen

- **Del 1** – Skrivesaker, passer, linjal og vinkelmåler er tillatt.
- **Del 2** – Alle hjelpemidler er tillatt, unntatt åpnet internett, samskriving, chat og andre muligheter for å kunne utveksle informasjon med andre.

Eksamen i grunnskolen

Matematikk følger modell 2.

Eksamen i videregående

Matematikk, fysikk, kjemi, biologi og samfunnsøkonomi 2 følger modell 2.

For praksiskandidater og lærlinger

Se kapittel fire om hjelpemidler i [generell veiledning om sentralt gitt eksamen i yrkesfag](#)

Modell 3 – eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt, også åpent internett. Åpent internett gjelder for følgende syv fag i videregående skole:

- SAM3020 Politikk og menneskerettigheter
- SAM3009 Medie- og informasjonskunnskap 2
- SPR3008 Internasjonal engelsk
- SPR3010 Samfunnsfaglig engelsk
- SPR3015 Kommunikasjon og kultur 2
- SPR3017 Kommunikasjon og kultur 3
- SPR3020 Reiseliv og språk 2

Kommunikasjon er ikke tillatt og de generelle bestemmelsene for eksamen gjelder. Verken skriftlig eller muntlig kommunikasjon er tillatt, og i språkfag er det heller ikke tillatt med oversettelsesprogram. Å publisere noe på internett regnes som kommunikasjon.

Fusk og plagiat

Hva er fusk?

Det er fusk å kommunisere med andre. I tillegg er det fusk å bruke oversettelsesprogrammer i språkfag. I fag som har todelt eksamen er det fusk å bruke ikke tillatte hjelpemidler på del 1 av eksamen.

Det er viktig å være oppmerksom på at det kan være ulike regler for hva som er fusk på prøver underveis i skoleåret, og hva som er fusk til eksamen.

Hva er konsekvensene av fusk til eksamen?

Det er svært alvorlig å fuske til eksamen.

Konsekvensene av fusk eller forsøk på fusk er at du

- får eksamen i faget annullert
- mister standpunktkarakteren i faget
- tidligst kan ta eksamen ett år etter (gjelder videregående)

Bruk av kilder

Dersom du bruker kilder, skal du oppgi kildene på en etterrettelig måte. Hvordan du gjør dette er omtalt både i eksamensveiledningene og i informasjonsdelen til eksamensoppgaven.

Hva kan være konsekvenser ved feil kildebruk?

Når du i stor grad benytter klipp og lim fra andres tekster, kan det være vanskelig å se din individuelle kompetanse. Dette kan føre til at du får lavere måloppnåelse på eksamen enn du ellers ville ha fått.

Etter eksamen

Karakterer

Kandidater kan til vanlig få vite karakteren sin noen dager etter fellessensuren. Kontakt skolen din eller der du meldte deg opp til eksamen for å få vite eksamensresultatet ditt.

Datoer for fellessensur

Grunnlag for karaktersetting

Karakteren settes etter en samlet vurdering av den kompetansen du viser i eksamensbesvarelsen. Deloppgaver vektet ikke.

Sensor skal ha en positiv holdning og se etter hva du får til. Mange oppgaver gir mulighet til å velge ulike løsninger og innfallsvinkler for å svare på oppgaven.

Det hører med til sensors profesjonelle og faglige skjønn å være åpen for ulike faglige løsninger og synspunkter, så lenge du svarer på oppgavene som er gitt til eksamen.

Se eksamensveiledningene for de enkelte fagene for mer informasjon.

Karakterstatistikk fra tidligere år

- Eksamenskarakterer for 10. trinn

- [Eksamenskarakterer i videregående skole](#)

Klage

Vil du klage på karakteren din? Husk at du

- må klage innen ti dager etter at karakteren din er gjort tilgjengelig for deg
- bør rådføre deg med en lærer før du klager
- må levere klagen skriftlig
- ikke trenger å begrunne klagen din
- må undertegne klagen din
- skal levere klagen til skolen din

Om du ikke har eksamensbesvarelsen din, kontakt skolen din eller der du meldte deg opp til eksamen.

Resultatet av klagen kan være at du beholder karakteren din, eller at du får en bedre eller dårligere karakter. Du får vite resultatet av klagen av skolen din.

Er du privatist, sender du klagen til eksamenskontoret/privatistkontoret i fylket, eventuelt til den skolen der du tok eksamen.

Mer om klagebehandlingen

- [Klagebehandling i grunnskolen](#)
- [Klagebehandling i videregående](#)

Lykke til!

Vi i direktoratet ønsker deg lykke til på eksamen!

[Vi har skrevet en bloggpost med noen gode råd til deg som skal ta eksamen](#)

